

Regeringens proposition

1979/80:32

om inskränkt skattskyldighet för Fonden för industriellt utvecklingsarbete m. fl.;

beslutad den 18 oktober 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Svenska UNICEF-kommittén och Fonden för industriellt samarbete med u-länder (Swedfund) befrias från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet med undantag för skyldigheten att erlagga kommunalskatt på fastighetsinkomst. Den inskränkta skattskyldigheten föreslås gälla fr. o. m. 1980 års taxering.

Förslag till Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att 53 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

53 §

1 mom.¹ Skyldighet att erlägga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats;
samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger 4 500 kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973:349);

för annan härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket

¹Lydelse enligt prop. 1978/79:165.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för belopp varmed schablonavdrag för egenavgifter överstigit påförda avgifter, samt restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter, allt i den omfattning, som anges i anvisningarna till 41 b §;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen *samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock* allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar *äro* skyldiga att vara medlemmar *samt* samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar *ankomma* på sammanslutningarna, sjömanshus, *svenska* skeppshypotekskassan, *skeppsfartens* sekundärlånekassa, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond, *norrlandsfonden, statens utvecklingsfond, Apotekarsocietetens* stiftelse för främjande av farmaciens utveckling m. m., Svenska *Bibelsällskapets* bibelfond, Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen

d) akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar *är* skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar *ankommer* på sammanslutningarna, sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond, allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar som *inte bedriver* till livförsäkring hänförlig verksamhet, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m., personalstiftelser som avses i *samma lag* med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats

Nuvarande lydelse

Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, järnkontoret och SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och utdelning *icke* lämnas till delägare eller medlemmar, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar, som *icke bedriva* till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att *utgiva* avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att *bliva* uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet *ävensom* sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

Föreslagen lydelse

enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att *utge* avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att *bli* uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m. m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Järnkontoret och SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning *inte* lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Skeppsfartens sekundärlånekassa, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd och Aktiebolaget Tipstjänst:

för inkomst av fastighet;

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barnhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom ideella föreningar som uppfylla i punkt 9 av anvisningarna angivna villkor:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid e) angives. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången vid 1980 års taxering.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-10-18

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om inskränkt skattskyldighet för Fonden för industriellt utvecklingsarbete m. fl.

1 Inledning

Juridiska personer är liksom fysiska personer i regel oinskränkt skattskyldiga till statlig och kommunal inkomstskatt. Med undantag för aktiebolagen och de ekonomiska föreningarna är de också i allmänhet skyldiga att betala förmögenhetsskatt. Vissa juridiska personer har emellertid ansetts bedriva en så höggradigt allmännyttig verksamhet att en begränsning av deras skattskyldighet är motiverad.

Bestämmelser om sådan begränsning av skattskyldigheten finns i bl. a. 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen (1928:370), KL, 7 § första stycket e) lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och 6 § 1 mom. första stycket b) lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt. Enligt nu nämnda lagrum föreligger inskränkt skattskyldighet för de rättssubjekt som räknas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Dessa rättssubjekt är helt befriade från statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt och de är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt endast i fråga om fastighetsinkomst.

Förteckningen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL har under årens lopp successivt utvidgats och omfattar numera ett ganska stort antal stiftelser, bolag, föreningar och andra sammanslutningar eller organ. När frågan om tillägg till förteckningen senast behandlades i riksdagen, underströk skatteutskottet angelägenheten av att frågor om begränsad skattskyldighet behandlas restriktivt. Principen borde enligt utskottet vara att skattelindring inte tillkommer andra rättssubjekt än sådana som utslutande eller i vart fall huvudsakligen verkar på områden där positiva insatser från det allmännas sida anses ofrånkomliga och vilkas verksamhet i övrigt är organiserad så att

en skattebefrielse är motiverad. Vidare ifrågasatte utskottet om inte 53 § 1 mom. första stycket d) KL kan förenklas och göras mer överskådligt. Utskottet förutsatte att frågan om den tekniska utformningen av lagrummet tas upp i samband med framtida utredning av stiftelsebeskattningen (SkU 1978/79:25 s. 6).

Jag delar uppfattningen att frågor som rör inskränkning i skattskyldigheten skall prövas restriktivt. Liksom hittills bör ett rättssubjekt kunna få skattebefrielse eller skattelindring bara under förutsättning att verksamheten tillgodoser viktiga samhällsintressen och faller inom område där det allmänna anses ha ett särskilt ansvar. Även med denna restriktiva inställning har det visat sig nödvändigt att acceptera att förteckningen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL gång efter annan kompletteras. Den fortgående samhällsutvecklingen har bl. a. fått till följd att det allmännas ansvarsområde utvidgats och därmed att de ändamål som anses motivera skattelindring ökat i antal.

I det följande kommer jag att föreslå att ytterligare tre organ tas med i förteckningen, nämligen Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Svenska UNICEF-kommittén och Fonden för industriellt samarbete med u-länder (Swedfund). De befrias därmed helt från statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt och blir skattskyldiga till kommunal inkomstskatt bara såvitt avser fastighetsinkomst. Det förstnämnda organet har till ändamål att förmedla statligt kreditstöd till industriföretag medan de båda sistnämnda skall bedriva verksamhet med anknytning till FN resp. till det internationella biståndsarbetet. Jag anser att alla de tre här nämnda organen fullföljer sådana ändamål och samtidigt är organiserade på sådant sätt att en inskränkning i skattskyldigheten är motiverad.

Jag kommer också att föreslå att en numera avvecklad stiftelse tas bort från förteckningen och att denna samtidigt disponeras om i förtydligande syfte.

2 Fonden för industriellt utvecklingsarbete

I prop. 1978/79:123 om riktlinjer för industripolitiken, m. m. framhölls att teknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete har särskild betydelse för den svenska industrins internationella konkurrenskraft. Det konstaterades att behov förelåg av riskfinansiering av olika utvecklingsprojekt och att dittills använda stödformer i regel inte täckte projekt som befann sig i ett utvecklingsskede nära marknadsintroduktion eller projekt som bestod av vidareutveckling av redan känd teknik. Med hänsyn till det stora behovet av industriellt utvecklingsarbete och de dåvarande stödformernas begränsning förordades att ett särskilt stöd till industriellt utvecklingsarbete i större projekt skulle införas. Stödet borde komplettera det stöd och den finansiering som lämnades av Styrelsen för teknisk utveckling (STU), de regionala utvecklingsfonderna och Sveriges Investeringsbank.

I propositionen angavs riktlinjer för det nya stödet. Sedan riksdagen hade godkänt riktlinjerna (NU 1978/79:59, rskr 1978/79:415), utfärdade regeringen föreskrifter om stödets utformning och dess administration (SFS 1979:630). Föreskrifterna innebär i huvudsak följande. Stödet lämnas i form av lån för finansiering av projekt som syftar till att utveckla nya produkter, processer eller system för industriell produktion. Lån får lämnas för projekt som innefattar ett ur kommersiell eller teknisk synvinkel högt risktagande och som bedöms kunna ge företagsekonomisk lönsamhet. Lånet får i regel inte överstiga 50 % av kostnaderna för det utvecklingsarbete som det avser och får inte överstiga 50 milj. kr. Lånetid och amorteringsvillkor bestäms med hänsyn till projektets risk och beräknade ekonomiska utfall. På lånet utgår i princip marknadsmässig ränta. Återbetalningsskyldigheten kan helt eller delvis efterges, om företaget visar att det uppenbarligen inte finns förutsättningar att utnyttja projektets resultat lönsamt.

Långivningen handhas av stiftelsen Fonden för industriellt utvecklingsarbete. Stadgar för stiftelsen fastställdes av regeringen den 28 juni 1979. Stiftelsen leds av en styrelse och en verkställande direktör. Styrelsen består av sju ledamöter. Beslut om anställning av verkställande direktör skall underställas regeringen för godkännande. Verkställande direktören är ledamot av styrelsen. Övriga ledamöter utses av regeringen. Verksamheten finansieras med medel som tillskjuts av staten eller på annat sätt tillförs stiftelsen samt med medel som uppkommer i stiftelsens verksamhet. Riksdagen har för budgetåret 1979/80 anslagit 300 milj. kr. för stiftelsens verksamhet.

Av min redogörelse har framgått att stiftelsens kreditgivning skall inriktas på att tillgodose behovet av riskfinansiering av större projekt i företag med goda produktions- och marknadsförutsättningar. För mindre projekt kan redan nu sådant stöd lämnas av de regionala utvecklingsfonderna. Dessa fonder är befriade från statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt och är bara begränsat skattskyldiga till kommunal inkomstskatt. Jag anser att Fonden för industriellt utvecklingsarbete bör behandlas på samma sätt. De medel stiftelsen kommer att ha till sitt förfogande utgörs huvudsakligen av statsbidrag. I den mån vinst uppkommer skall den användas i den fortsatta verksamheten. En beskattning av stiftelsens avkastning får därför, på samma sätt som en beskattning av dess förmögenhet, direkt betydelse för storleken av de medel som finns tillgängliga för kreditgivning. Det är angeläget att stiftelsen får en sådan skattemässig ställning att de näringspolitiska intentioner som ligger till grund för dess bildande så långt möjligt främjas. Stiftelsen bör därför tas med i förteckningen över begränsat skattskyldiga rättssubjekt i 53 § 1 mom. första stycket d) KL.

3 Svenska UNICEF-kommittén

Förenta Nationernas barnfond, UNICEF, är en integrerad del av FN. Den tillkom år 1946 för att bistå barnen i de krigshärjade länderna. Verksamheten

har senare kommit att inriktas främst på u-länderna där UNICEF deltar i planläggningen av en utökad och förbättrad barnomsorg samt utbildar bl. a. lärare och hälsovårdspersonal. Stort arbete läggs ned på bekämpning av sådana sjukdomar som främst drabbar barn, t. ex. tuberkulos, malaria och difteri. Sverige bidrog under budgetåret 1978/79 med 100 milj. kr. till UNICEF:s verksamhet.

Svenska UNICEF-kommittén bildades den 6 november 1954 på initiativ av Rädna barnens centralstyrelse efter en förfrågan från UNICEF. I samband med att kommittén ombildades år 1958 beslutade regeringen att kommitténs ledamöter skulle erhålla ersättning enligt föreskrifterna i kommittékungörelsen. I beslutet ålades kommittén att vara FN:s barnfond behjälplig att sprida kunskap om dess verksamhet och syften, att vara de svenska myndigheterna behjälplig med granskning av barnfondens budget och arbetsprogram samt att granska och inkomma med förslag rörande framställningar i frågor rörande fondens verksamhet.

Kommittén består sedan år 1977 av fjorton ledamöter som utses av regeringen. Bland dem återfinns riksdagsmän, representanter för olika departement och SIDA samt Rädna barnen, Svenska FN-förbundet och andra enskilda organisationer. Ett årligt statligt administrationsbidrag, för år 1979/80 uppgående till 110 000 kr., utgår till kommittén. I enlighet med regeringens beslut består verksamheten huvudsakligen i att sprida upplysning i Sverige om UNICEF:s arbete. Medel för detta erhåller kommittén främst genom försäljningen i Sverige av UNICEF:s julkort. Av intäkterna från denna försäljning får kommittén enligt avtal med UNICEF behålla 5 % som används för framställning av informationsmaterial och för annan upplysningsverksamhet. Någon insamlingsverksamhet bedrivs inte. Där- emot mottar kommittén spontana gåvor från allmänheten vilka oavkortade slussas vidare till UNICEF.

Kommittén har vid taxeringen behandlats som oinskränkt skattskyldig till inkomst- och förmögenhetsskatt. Hittills har detta saknat större betydelse eftersom kommitténs inkomster av verksamheten varit blygsamma. Enligt vad som uppgivits av företrädare för kommittén kommer förhållandet att ändras i år. Kommittén beräknas nämligen uppbära vissa royalty-inkomster som är att betrakta som skattepliktig inkomst av rörelse. Enligt min mening talar mycket starka skäl för att undanta kommitténs inkomster från beskattning så att dessa ograverade kan användas för det avsedda ändamålet. Jag föreslår därför att kommittén tas med i förteckningen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL.

4 Fonden för industriellt samarbete med u-länder (Swedfund)

År 1978 beslutade statsmakterna (prop. 1977/78:135, UU 1978/79:1, rskr 1978/79:9) att inrätta Fonden för industriellt samarbete med u-länder (Swedfund). Stadgar för fonden som är en självständig statlig stiftelse antogs

av regeringen den 2 november 1978.

Stiftelsens ändamål är enligt stadgarna att främja tillkomst och utveckling av tillverkande företag i u-länderna. Detta skall ske bl. a. genom att stiftelsen förmedlar kontakter mellan intressenter i u-länder och svenska företag och finansierar förinvesteringsstudier och investeringar i u-länderna. Till huvuduppgifterna hör också att finansiellt medverka i s. k. joint ventures samt att tillhandahålla riskkapital och lånegarantier för projekt som styrelsen beslutar att stödja. Enligt de av riksdagen godkända riktlinjerna för verksamheten bör stiftelsen stödja projekt som främjar en industriell utveckling i linje med svenska bistånds- och utvecklingspolitiska mål. Företräde bör ges projekt i de länder med vilka Sverige redan bedriver ett långsiktigt utvecklingsarbete. Stiftelsen skall arbeta utan vinstsyfte och förväntas inte ge någon ränta eller annan avkastning på det inbetalade grundkapitalet.

Stiftelsens verksamhet finansieras av medel som anvisas av regeringen samt av medel som uppkommer i stiftelsens verksamhet. Grundkapitalet i fonden skall utgöra högst 100 milj. kr. och finansieras under uppbyggnadskedet med biståndsmedel. Stiftelsen har rätt att låna upp kapital motsvarande högst tre gånger det vid varje tidpunkt inbetalade grundkapitalet. Inom samma ram får stiftelsen lämna lån och ställa garantier för lån.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse som utses av regeringen. I styrelsen, som består av högst elva ledamöter, skall utrikes-, handels- och industridepartementen samt SIDA vara företrädare av vardera en ledamot. Inom styrelsen skall vidare erfarenhet från industri, bankväsende, kooperation och facklig verksamhet finnas representerad. Stiftelsen inledde sin verksamhet under november–december 1978.

Bildandet av Swedfund är att se mot bakgrund av de önskemål om industriellt samarbete, utanför ramen för den egentliga biståndsverksamheten, som under senare år framställts från u-ländernas sida. U-länderna har uttryckt en vilja till ett mer direkt samarbete med svenska företag för satsning av riskkapital, driftsledning m. m., samtidigt som en svensk statlig medverkan ansetts önskvärd som garanti för samarbete. Hos svenska företag föreligger ofta viss tvekan inför egna satsningar i u-länderna med hänsyn till de risker och svårigheter sådana investeringar kan föra med sig. Inte minst ur denna synvinkel utgör Swedfund ett betydelsefullt instrument för den fortsatta industriella utvecklingen i u-länderna.

Stiftelsen är enligt nuvarande regler oinskränkt skattskyldig. I praktiken får framför allt skattskyldigheten för fondförmögenheten och avkastningen av den betydelse. Skattskyldigheten påverkar givetvis storleken av de medel som kan användas i fondens verksamhet. De syften Swedfund avser att främja ligger som redan har antytts helt i linje med målen för den svenska biståndsverksamheten. Investeringsatsningarna skall, liksom är fallet i det renodlade biståndsarbetet, primärt styras av u-ländernas intressen, önskemål och prioriteringar. Visserligen kommer stiftelsen i princip att tillämpa affärsmässiga villkor vid utlåningen för att erhålla full täckning för adminis-

trativa kostnader och kostnaderna för den egna upplåningen. Någon utdelning till stiftaren är emellertid inte avsedd utan eventuellt överskott kommer att läggas till det arbetande kapitalet i fonden. Ett mål för stiftelsen skall vara att överlåta sitt engagemang på u-landspartnern när stiftelsens medverkan inte längre behövs.

Ur biståndspolitisk synvinkel är det önskvärt att stiftelsen får så goda betingelser som möjligt för sin verksamhet. Stiftelsens ändamål motiverar en gynnsam behandling i skatterettsligt hänseende. Efter samråd med chefen för utrikesdepartementet förordar jag därför att även Swedfund tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL.

5 Övriga frågor

Förteckningen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL omfattar f. n. bl. a. Statens utvecklingsfond. Detta organ har numera upplösts och dess tillgångar har fördelats på de regionala utvecklingsfonderna. Jag föreslår därför att Statens utvecklingsfond får utgå från förteckningen.

Som jag tidigare har framhållit är förteckningen numera mycket omfattande. Lagrummet har härigenom blivit svåräst och oöverskådligt. Jag delar skatteutskottets uppfattning att man bör pröva möjligheterna att tekniskt förenkla bestämmelserna i fråga. Som utskottet har förutsatt bör en mer genomgripande överarbetning lämpligen göras i samband med framtida utredning om stiftelsebeskattningen. Jag föreslår dock att förteckningen redan nu disponeras om och samtidigt delas upp i flera stycken. Ändringarna ökar i viss mån lagrummets överskådlighet.

6 Ikraftträdande

De nya reglerna bör tillämpas första gången vid 1980 års taxering. Detta innebär att Fonden för industriellt utvecklingsarbete och Swedfund blir inskränkt skattskyldiga med verkan fr. o. m. första verksamhetsåret.

7 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom budgetdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

8 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

